

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj), soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobkyně: **TADY A TEĎ, o.p.s.**
sídlem sady Pětatřicátníků 94/27, 301 00 Plzeň
zastoupená advokátkou JUDr. Kristýnou Dolejšovou Kabelovou,
Ph.D.
sídlem Ke Stírce 490/57, 182 00 Praha proti

žalovanému: **Okresní soud v Tachově**
sídlem náměstí Republiky 71, 347 30 Tachov

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2022, č. j. 25 Si 110/2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2022, č. j. 25 Si 110/2021 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž žalovaný podle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, odložil žádost žalobkyně ze dne 24. 9. 2021 o *sdělení počtu běžících exekučních řízení podle zákona číslo 120/2001 Sb. a dle o. s. ř. proti povinnému mladšímu 18 let, kde je oprávněným město Tachov, IČ 00260231*. Důvodem odložení byla skutečnost, že žalobkyně nezaplatila částku 22.000 Kč jakožto úhradu nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací stanovenou výzvou ze dne 11. 10. 2021.

II.

Žaloba

2. Žalobkyně úvodem shrnula průběh správního řízení, následně uvedla důvody přípustnosti žaloby.
3. Žalobkyně předně uvedla, že napadené rozhodnutí i rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 25. 7. 2022, č. j. MSP-974/2021-OSV-OSV/4 ČR, které jako nadřízený orgán potvrdilo podle § 16a odst. 7 a § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím výši úhrady požadovanou žalovaným za vyhledání výše uvedené informace (*toto rozhodnutí není předmětem soudního přezkumu, pozn. soudu*), jsou nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, když není v části zřejmé, jakými úvahami se žalovaný a stížnostní orgán Ministerstvo spravedlnosti při svém rozhodnutí řídili. Žalovaný, resp. ani stížnostní orgán Ministerstvo spravedlnosti se řádně nevypořádali se stížnostními námitkami žalobkyně. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o stížnosti na výši úhrady podle § 16a odst. 7 není dle usnesení zvláštního senátu č. j. Konf 115/2009-34 (2301/2011 Sb.NSS) rozhodnutím ve smyslu § 65 SŘS, ani rozhodnutím správního orgánu v soukromoprávní věci, je tak ze soudního přezkumu vyloučeno. Až odložení žádosti o informace je pak rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 SŘS a žaloba je proti němu přípustná. Správní soud pak věcně přezkoumá i otázku nezaplacení, resp. výši požadované úhrady. Žalobkyně tedy poukazuje na důvody, proč má za to, že výše úhrady byla vyměřeně nezákonně a vypořádává se i s nezákonností rozhodnutí o stížnosti.
4. Žalobkyně na prvním místě uvádí, že výchozím principem by mělo být, že informace jsou poskytovány aktivně, bezplatně a až jako poslední možností je poskytnutí informací za přiměřenou úplatu (viz rozsudek NSS č. j. 1 As 281/2020 – 42 ze dne 5. 2. 2021). V případě, že povinný orgán přistoupí k poskytnutí informací za úplatu, musí ale náklady vzniklé v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací být vždy reálné (byť ne zcela přesné) a nesmí sloužit k odrazování skutečných i potencionálních žadatelů vyžadovat informace od povinného subjektu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 1 As 281/2020–42). Z hlediska požadavků čl. 4 odst. 4 Listiny by proto mělo být dbáno na přezkoumatelnost odůvodnění stanovení úhrady za poskytnutí informací nejen co do její výše, ale i účelnosti a racionality.
5. Žalovaný uvedl, že pro vyřízení žádosti by bylo třeba provést mimořádně rozsáhlé vyhledání informací v rozsahu celkem 110 hodin práce, přičemž zdůraznil, že na každý spis bylo v projednávaném případě počítáno průměrně 5 minut práce (s tím, že počet spisů je ve vyčíslení uveden). Byť pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací není v zákoně o svobodném přístupu k informacím vymezen, závisí hodnocení, zda se o mimořádně rozsáhlé vyhledávání skutečně jedná, vždy na okolnostech konkrétního případu. Žalovaný uvedl, že soudní informační systém neumožňuje vyhledávat podle více

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

parametrů současně a není tak možné přímo vyhledat exekuční řízení, kde povinným je nezletilý, je možné pouze dohledat exekuce vedené oprávněným Město Tachov s tím, že ke zjištění věku povinného je třeba záznamy, resp. spisy prohledat fyzicky. Jak je výše uvedeno, Ministerstvo spravedlnosti výši úhrady, kterou žalovaný požaduje v souvislosti s vyřizováním žádosti žalobkyně o informace ze dne 24. 9. 2021, potvrdilo.

6. Ministerstvo spravedlnosti jako přezkumný orgán soustředilo svou argumentaci pouze na to, proč vyhledání předmětných informací představuje mimořádně vyhledání, tj. že samotný požadavek vyčíslení mimořádných nákladů na vyhledání je oprávněný, aniž by jakkoliv kriticky přezkoumalo vlastní vyčíslení, tj. zda vyčíslená částka vycházející z toho, že na každý spis je počítáno průměrně 5 minut práce, představuje skutečně strávený čas konkrétního pracovníka a zda je tedy oprávněně takto účtována, na což poukazovala ve své stížnosti žalobkyně. Jak uvádí Ústavní soud, po žalobkyni nelze spravedlivě požadovat úhradu za činnost povinného subjektu, která zjevně přesahuje míru objektivně potřebnou k získání a poskytnutí informace. U stanovení úhrady tak nelze za dostačující považovat pouze formální existenci odůvodnění, nýbrž je nezbytné zkoumat rovněž jeho racionalitu (k tomu blíže viz nálezy Ústavního soudu ČR III. ÚS 3339/20 III. ÚS 3339/20 ze dne 29. 6. 2021).
7. Žalobkyně poukazuje na skutečnost, že časová dotace na jeden spis na jednoho pracovníka nemůže být stanovena svévolně. Ministerstvo spravedlnosti zcela resignovalo na to posoudit, zda čas v délce 5 min, představuje čas, který lze účtovat na vyhledání předmětné informace. Žalobkyně má za to, že tento čas je nepřiměřeně dlouhý, když předmětný údaj – datum narození povinného je jednoduše dohledatelný ze spisu. Žalovaný jakkoliv nepopisuje, jaké konkrétní úkony je třeba učinit, a proč údaj, který je běžně uveden na deskách spisu, vyžaduje k dohledání 5 min. Žalovaný rozhodně nepředložil kvalifikovaný odhad, když náležitý popis činnosti - úkonů absentuje. Vyúčtování odměny je tak nejen nevěrohodné, ale zároveň i nepřezkoumatelné.
8. Je třeba poukázat na skutečnost, že jiné soudy (např. Okresní soud Plzeň – město a Okresní soud v Rokycanech) si na stejnou činnost stanoví časovou dotaci podstatně kratší – a to 1 minutu a 2 minuty (k tomu blíže viz sdělení Okresního soudu Plzeň – město ze dne 08. 06. 2020 a sdělení Okresního soudu v Rokycanech ze dne 16. 06. 2020). Navíc Okresní soud v Rokycanech později poskytl požadovanou informaci zcela bezplatně (k tomu blíže viz sdělení Okresního soudu v Rokycanech ze dne 20. května 2021, zn. 21 Si 59/20211). Bezplatně předmětné informace poskytl i Okresní soud v Domažlicích (k tomu blíže viz sdělení Okresního soudu v Domažlicích ze dne 2. června 2021, zn. 15 Si 58/20212). Obsahově se jednalo o obdobnou činnost, žádosti o poskytnutí informací byly formulovány obdobně, pouze nebyly omezeny na konkrétního oprávněného. Navíc sám žalovaný k předchozí obdobné žádosti (pouze obdobně nebyla omezena na konkrétního oprávněného) žalobkyni účtoval 10 min na každý spis, což postrádá jakoukoliv racionalitu. Je zcela nepřijatelné, aby žalovaný předkládal zcela odlišné vyčíslení na obdobnou žádost, a to za situace, kdy je povinností povinného subjektu chovat se při stanovení výše úhrady hospodárně a postupovat tak, aby s poskytováním informací vznikly co nejmenší náklady. Nejenže je vyčíslení mimořádných nákladů na vyhledání žalovaným zcela nevěrohodné, ale je i v rozporu s principem právní jistoty účastníků, s principem legitimního očekávání i předvídatelnosti práva a s principem rovnosti. Dále má žalobkyně za to, že je to i v rozporu se s principem *similibus idem est iudicandum*, dle kterého se skutkově shodné věci mají rozhodovat shodným způsobem tak, aby nevznikaly neodůvodněné rozdíly. Ani vnitřní nastavení ukládání informací žalovaným nemůže toto ospravedlnit. Jak uvádí

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

odborná literatura „Mimořádně rozsáhlé vyhledání informací nemůže být odvozeno od komplikovanosti vnitřního systému, který povinný subjekt sám stanovil pro ukládání informací (dokumentů), resp. pro postup při vyřizování žádostí (vyhledávání informací), jestliže je tento vnitřní systém objektivně vzato nastaven nepřiměřeně složitě. Případná komplikovanost zvyšující časové či personální nároky na vyřizování žádosti o poskytnutí informace totiž nemůže jít „k tíži“ žadatele, zejména tehdy, pokud informace přesně a jednoznačně vymezil pomocí dokumentů, v nichž jsou tyto informace zaznamenány (v takovém případě lze za vyhledávání považovat pouze čas strávený zpracováním odpovědi na žádost a fyzickým shromážděním informací; viz výše)...“ (k tomu blíže viz Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, 1256 s.).

9. Jestliže Ministerstvo spravedlnosti v odůvodnění Rozhodnutí o stížnosti k této námitce pouze uvedlo, že „K námitce stěžovatelky, že orgán prvního stupně na její první žádost o poskytnutí informací z roku 2020 ve stejné věci uvádí jinou časovou dotaci na práci s jedním spisem i hodinovou odměnu potencionálního brigádníka a dále k námitce, že Okresní soud Rokycany jí dané informace poskytl bezplatně, odvolací orgán uvádí, že posuzoval pouze tento konkrétně projednávaný případ...“, tímto zcela resignovalo na řádný přezkum stížnosti a zatížilo své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. V demokratické společnosti je nepřípustné, aby si povinné subjekty při uplatňování úhrady nákladů počínali zcela arbitrárně a stížnostní orgán se tímto jakkoliv nezabýval.
10. Jak je výše uvedeno, žalobkyně je neziskovou organizací, která se snaží pomoci tzv. dětským dlužníkům, přičemž v rámci této pomoci jsou požadované informace pro ni klíčové, aby např. mohla podat podněty k zastavení některých nezákonných exekucí, což činí. Žalobkyně tedy usiluje o požadované informace nikoliv ve svém soukromém zájmu, ale skutečně za společensky prospěšným účelem. Žalobkyni nelze jakkoliv podezřívát, že by zneužívala práva na informace či jednala šikanózně. Za této situace žalobkyně považuje za alarmující, nakolik je komplikované a zdlouhavé rozhodné informace získat (žalobkyně musela opakovaně urgovat jak žalovaného, tak Ministerstvo spravedlnosti). Pro žalobkyni je toto frustrující a věří, že soud ke všem těmto skutečnostem v dané věci přihlédne, neboť žalobkyně má spolu s Ústavním soudem za to, že tato frustrace žadatelů o informace se následně stává zdrojem zbytečného napětí a nedůvěry ve fungování demokratické společnosti (k tomu blíže viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3339/20 ze dne 29. 6. 2021).

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný k námitkám žalobkyně ke stanovení výše úhrady za poskytnutí informace předně konstatuje, že oznámení o požadavku uhradit náklady před poskytnutím informace ze dne 11. 10. 2021 bylo skutečně chybné a nelogické právě v části, kdy se jednalo o určení počtu hodin práce pracovníka, který bude informaci vyhledávat, respektive součtu hodin práce všech pracovníků, kteří se na tom budou podílet. Je totiž třeba zmínit, že v úvodu výzvy ze dne 11. 10. 2021 (č. 1. 3 spisu) je žalobkyni (žadatelé o informace) vysvětleno, že se jedná o kombinaci vyhledávání v elektronické databázi od roku 2004, za předchozí období (od roku 1996, resp. 2002) pak se jedná o vyhledávání ve fyzických spisech, kde je nutné prohledávat fyzické rejstříky a spisy, včetně vyžádání ze spisovny. Určení oné doby pro pak je samozřejmě součet dob pro obě vyhledávání, kdy na elektronický záznam v soudním informačním systému je standardně počítáno s 1 minutou času pracovníka k

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

prohlédnutí, na fyzický spis s pěti minutami, to ovšem z uvedeného sdělení opravdu nevyplývá. Navíc je třeba konstatovat, že zde není uvedeno, kolik věcí je ve fyzickém rejstříku Nc, EXE od roku 2002, respektive E za starší období, kde by to ještě teoreticky přicházelo v úvahu, proto výpočet vůbec nedává logiku. Žalovaný již dnes neví, proč se takto spletl (a chybně počítal součet elektronických záznamů krát pět, čemuž odpovídá výsledek 110 hodin).

12. Žalovaný souhlasí bohužel s žalobou v tom, že takto stanovené určení je nepřezkoumatelné. Shora zmíněný správný výpočet obratem žalovaný doplní ke shora uvedené spisové značce spolu se spisem 25 Si 110/2021.
13. Žalovaný uzavřel, že pokud nereagoval na opravný prostředek žalobkyně na Ministerstvo spravedlnosti, a dne 11. 10. 2022 žádost odložil, aniž by se námitkami věcně zabýval, tak to je bohužel formalistický přístup, kdy žalovaný nevěnoval této agendě dostatek pozornosti.

IV.

Doplnění vyjádření žalovaného k žalobě

14. V doplnění vyjádření k žalobě žalovaný provedl nový výpočet výše náhrady nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním.
15. Žalovaný konkrétně uvedl, že za prohledávání záznamů v soudním elektronickém systému – celkem 1318 záznamů po 1 minutě – celkem 1318 minut.
16. Dále uvedl, že fyzicky v agendě Nc-exekuce je za rok 2002 celkem 878 záznamů, za rok 2003 pak celkem 1216 záznamů. Ve fyzickém rejstříku E je pak za rok 2001 celkem 2077 záznamů, za rok 2002 celkem 1868 záznamů a za rok 2003 je to 1491 záznamů, za předchozí období již rejstříky byly odevzdány do Státního oblastního archivu, pracoviště Tachov. Ve fyzickém rejstříku je pak uvedeno jméno povinného a oprávněného a datum nařízení exekuce, tedy je možné zjistit z rejstříku věci, kde je povinným Město Tachov, pak ovšem všechny tyto spisy vyžádat ze spisovny a konkrétně prohledat. Uvedené prohledání všech záznamů ve výše uvedených rejstřících, vypsání věcí, kde je oprávněným Město Tachov a povinným jakákoli fyzická osoba, pak představuje prohledání celkem 7530 záznamů, pokud počítám cca 3 vteřiny na jeden záznam, jedná se o 6,275 hodin práce. Dále je třeba konstatovat, že objem spisů, který by podle těchto kritérií bylo nutné nalézt ve spisovně a fyzicky prohledat, pak byl odhadnut podle následujícího období (kdy za 12 let existence rejstříku EXE od roku 2010 činí návrhy Města Tachov na nařízení exekuce kolem 1000 záznamů, ve věcech E pak za období od roku 2004 do roku 2022 je to 250 záznamů), tedy zhruba cca 80 spisů za rok v agendě soudních exekutorů Nc a zhruba 15 záznamů za rok ve věcech E. Celkem tedy 160 spisů Nc a cca 45 spisů E, celkem tedy 205 spisů. To pak představuje nejméně 205 krát 5 minut, tedy celkem 1025 minut. Pro úplnost žalovaný konstatuje, že od října 2021, kdy byla sepsána Výzva k úhradě, došlo k dalšímu odevzdání spisů do archivu, kdy nyní jsou fyzicky na soudě spisy od roku 2001. Tím samozřejmě došlo ke snížení objemu nutné práce i snížení požadované náhrady. Celkem se tak bude jednat o práci v rozsahu 1318 minut, 1025 minut a 6,275 hodin, což celkem činí 45,325 hodin, zaokrouhlena na 45 hodin, požadovaná výše náhrady by tak činila 9000 Kč.
17. Konečně žalovaný konstatuje, že dle jeho názoru se stále jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání, kdy agenda vyhledávání informací není zohledněna v systemizaci zaměstnanců a bylo by nutné, aby zaměstnanec přerušil výkon své svěřené práce dle rozvrhu práce zdejšího soudu a věnoval se vyhledávání této informace. V situaci, kdy se

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

jedná o práci zaměstnance delší jednoho týdne, již v podmínkách menšího okresního soudu není možné a únosné práci zaměstnanců opakovaně zastupovat jinými zaměstnanci, ani takoví zaměstnanci nejsou, kdy zástupy samozřejmě fungují pro případy zákonné nepřítomnosti na pracovišti, které jsou četné, fakticky by zvláště v případě souběhu více takových žádostí byl ohrožen řádný výkon základní činnosti soudu.

V.

Replika žalobkyně

18. Žalobkyně uvádí, že na jedné straně kvituje, že žalovaný fakticky žalobou uplatněný nárok uznává, když uvádí, že „Oznámení o požadavku uhradit náklady před poskytnutím informace ze dne 11. 10. 2021 bylo skutečně chybné a nelogické právě v části, kdy se jednalo o určení počtu hodin práce pracovníka, který bude informaci vyhledávat, respektive součtu hodin práce všech pracovníků, kteří se na tom budou podílet“ a že „takto stanovené určení je nepřezkoumatelné“. Na straně druhé žalobkyně uvádí, že považuje za mimořádně frustrující, že k této reflexi dochází až po velmi dlouhé době (předmětná žádost o informace byla podána před téměř 2,5 lety) a po složité obraně – tj. žalobkyně musela podat stížnost a poté předmětnou žalobu. Jak žalobkyně uváděla v žalobě, žalobkyně je neziskovou organizací, která se snaží pomoci tzv. dětským dlužníkům, přičemž v rámci této pomoci jsou požadované informace pro ni klíčové, aby např. mohla podat podněty k zastavení některých nezákonných exekucí, což činí. Žalobkyně v rámci pomoci tzv. dětským dlužníkům často poukazuje na vadná rozhodnutí soudů (resp. pomáhá dětským dlužníkům je napadat) a v této souvislosti uvádí, že bohužel má za to, že obstrukce při poskytování informací ve vztahu k dětským dlužníkům ze strany soudů nejsou náhodné, ale jsou spojeny právě s neochotou soudů zpětně řešit předmětná chybná rozhodnutí. K vlastnímu doplnění vyjádření – novému vyčíslení se žalobkyně nyní nevyjadřuje, neboť předmětné řízení o žádosti o informace v současné době neběží.
19. Žalobkyně považuje skutečně za alarmující, nakolik je komplikované, zdouhavé a pro žalobkyni i nákladné rozhodné informace získat (žalobkyně musela opakovaně urgovat jak žalovaného, tak Ministerstvo spravedlnosti a musela si zjednat právní služby). Žalobkyně doufá, že žalovaný nadále nebude aplikovat v této agendě takto formalistický přístup a bude jí věnovat dostatek pozornosti tak, aby i ti žadatelé, kteří nemají možnost bránit se žalobou, mohli řádně získat požadované informace a nebyli odrazováni nepřezkoumatelnými vyčísleními mimořádných nákladů.

VI.

Posouzení věci soudem

20. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadených rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadená rozhodnutí přezkoumal v mezích včas uplatněných žalobních bodů.
21. Soud o žalobě rozhodoval bez nařízení jednání, neboť s tím účastníci vyslovili souhlas.

VII.

Rozhodnutí soudu

22. Žaloba není důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

23. V nyní projednávané věci žalobkyně napadá zákonnost postupu žalovaného při stanovení nákladů s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací spojených se žádostí žalobkyně o sdělení „počtu běžících exekučních řízení podle zákona číslo 120/2001 Sb. a dle o. s. ř. proti povinnému mladšímu 18 let, kde je oprávněným město Tachov, IČ 00260231.“ Žalobkyně konkrétně spatřuje pochybení žalovaného v tom, že ve výzvě ze dne 24. 9. 2021, sp. zn. 25 Si 110/2021 (dále jen „výzva“), nepřezkoumatelným způsobem vymezil čas nezbytný pro výpočet výše úhrady, když vycházel z časového úseku 5 minut na vyhledání jednoho spisu, aniž by odůvodnil, jak k tomu údají dospěl.
24. Soud ve svých úvahách vycházel primárně z nálezu Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2021, sp. zn. III. ÚS 3339/2020, na který odkazovala rovněž žalobkyně. Byť v právě citovaném rozhodnutí Ústavní soud primárně řešil jinou otázku než tu, která je předmětem nyní projednávaného případu, a to stanovení rozsahu zpoplatněných informací, platí, že se rovněž okrajově vyjádřil i k posuzované otázce v tomto řízení, tj. odůvodnění času vynaloženého na vyhledávání požadované informace, když mj. uvedl (viz bod 37 nálezu), že „základem pro kvalifikovaný odhad je však vždy reálná skutečnost, tedy skutečný čas vynaložený na popsání činnosti, který dalším přepočtem na jednotky a následným převodem na celý rozsah podkladů může posloužit jako akceptovatelný kvalifikovaný odhad. Aby bylo i takto stanovené vyúčtování úhrady věrohodné a zejména přezkoumatelné, je nezbytné postup povinného subjektu náležitě popsat a doložit například formou úředního záznamu z mimořádně rozsáhlého vyhledávání do spisu (obdobně viz FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 2016. Praha: C. H. Beck, str. 1022). Jeho obsahem by měl být dle povahy vyhledávaných informací například postup při vyhledávání, proč byl zvolen právě popisovaný způsob vyhledávání, jaký vzorek podkladů byl použit a jak byl určen, zda bylo využito informačního systému či listinných podkladů, jaké úkony musely být vykonány a jak dlouho trvaly; je-li do úhrady započítána i doba na písemné zpracování, je vhodné přiložit již i zpracovaný soubor informací, který je v případě potřeby možné vyloučit z nahlášení. Označena by měla být rovněž osoba, která vyhledávání prováděla. Ze samotného odůvodnění stanovení úhrady by pak mělo vyplynout, jaké jednotlivé úkony je pro vyhledání informace nutné provést a kolik času na vyhledávání informace bude potřeba, a to v takovém rozsahu, aby bylo přezkoumatelné co do důvodnosti, účelnosti a přiměřenosti vyčíslení úhrady.“ (zvýrazněno zdejší soudem)
25. Optikou shora uvedených závěrů Ústavního soudu hodnotil zdejší soud obsah výzvy a zkoumal, zda žalovaný dostal požadavkům formulovaných v odkazovaném nálezu.
26. Žalovaný ve výzvě uvedl následující skutečnosti:
27. „dne 24. 9. 2021 byla zdejšímu soudu doručena Vaše žádost o poskytnutí informací, ve které žádáte o sdělení počtu běžících exekučních řízení dle zákona číslo 120/2001 Sb. a dle o.s.ř. proti povinnému mladšímu 18 let, kde je oprávněným Město Tachov, IC 00260231, a to včetně spisových značek zdejšího soudu, jména exekutora, sp. zn. exekučního řízení u exekutora. K exekučním řízením dle zákona č. 120/2001 Sb. předně konstatuji, že toto exekuční řízení je pro soud vyřízeno vydáním pověření konkrétního exekutora ve věci, přičemž soud nemá informace o aktuálním stavu tohoto řízení, zda tedy je již zastaveno, vymoženo, či je exekuce tzv. stále v běhu. Informaci o počtu běžících exekučních řízení dle zákona č. 120/2001 Sb. Vám tedy soud nemůže poskytnout, je nutné takový dotaz směřovat na exekutory. Soud má informace pouze o tom, že v minulosti (elektronicky od roku 2004 - zavedení soudního informačního systému na zdejší soudě — do současnosti) byl exekutor provedením takové exekuce pověřen. K oběma bodům dále uvádím, že soudní informační systém neumožňuje zadávat vyhledávání podle více

parametrů současně a není tak možné přímo vyhledat exekuční řízení, kde je povinným nezletilý. Soudní informační systém tedy neobsahuje možnost omezit vyhledávání mezi povinnými na dosažený věk, je možné vyhledat exekuce vedené oprávněným Město Tachov. Ze soudního informačního systému bylo takto zjištěno, že v rejstříku EXE se jedná celkem o 1039 záznamů, v rejstříku 1 INc celkem 27 záznamů a rejstřík E obsahuje celkem 252 takových záznamů. Jedná se vždy o záznamy z roku 2004 a následující, předchozí období (aktuálně od roku 1996) máme pouze fyzicky. Aby Vám soud mohl poskytnout Vámi požadovanou informaci, musely by se prohledat všechny uvedené záznamy, resp. spisy. Připomínám, že ve věci exekuce dle zákona č. 120/2001 Sb. (rejstříky Nc a EXE) jsme pouze schopni sdělit, že byla nařízena exekuce proti nezl. povinnému, ovšem nejsme schopni z našich informací zjistit, zda výkon stále běží, takovou informaci má však vždy příslušný exekutor. Konečně je třeba konstatovat, že soudní výkony rozhodnutí jsou tzv. v běhu i desítky let, např. typicky běžné výživné, ale i jiné případy výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy. Po rozboru uvedených skutečností s dozorcí úřednicí a správkyní soudních aplikací zdejšího soudu bylo tedy zjištěno, že poskytnutí Vámi požadovaných informací je spojeno s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním, neboť zjištění a zpracování požadovaných informací si vyžádá celkově práci v objemu nejméně 110 hodin, pokud je počítáno průměrně 5 minut na každý spis, agenda poskytování informací bohužel není ministerstvem spravedlnosti zohledněna při systemizaci zaměstnanců, tudíž jsem nucena po Vás úhradu požadovat, neboť jinak by (zvláště v souběhu více takových žádostí) soud nemohl vykonávat svou základní úlohu - rozhodování v zákonem stanovených oblastech. Podle § 17 odst. 1 a 3 zákona č. 106/1999 Sb. a Instrukce MS ČR ze dne 24. 7. 2009 č. j. 13/2008-SOSV-SP Vám proto oznamuji, že zdejší soud požaduje za poskytnutí informace zaplacení nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání informace ve výši 22.000 Kč. Výše nákladů byla stanovena podle Instrukce MS ČR ze dne 14. 7. 2011, č. j. 286/2011-OT-OSV, kterou byl stanoven sazebník úhrad za poskytování informací (200,- Kč/hod vyhledávání informace jedním pracovníkem). V případě mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací více pracovníky je výše úhrady dána součtem částek připadajících na každého pracovníka. V daném případě se tedy jedná o částku 110 x 200 Kč za každou hodinu.“

28. Podle mínění soudu jsou právě citované skutečnosti, jimiž žalovaný odůvodnil požadavek na zaplacení nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání informace, zcela dostačující z hlediska naplnění zásad, které definoval Ústavní soud ve svém nálezu.
29. Soud v prvé řadě ve shodě s Ústavním soudem předesílá, že základem pro stanovení výše úhrady je kvalifikovaný odhad. Již ze samotného vymezení pojmu „*odhad*“, jak jej vnímá zdejší soud, vyplývá, že jde o určení přibližného (nikoliv tedy exaktního) výsledku přibližným způsobem při využití do určité míry nekompletních či nejistých vstupních dat. Pokud se jedná o „*kvalifikovanost*“ odhadu, pak smyslem tohoto požadavku je ochrana žadatele před případnou zvlí povinného subjektu spočívající například ve zjevně nereálném stanovení časové dotace pro vyhledání požadované informace a s tím souvisejícím požadavkem na zaplacení nadhodnocené částky za její vyhledání, nikoliv dosahování zcela precizních výsledků opřených o komplexní a přesné odůvodnění výzvy k zaplacení částky, které by se v podstatě shodovalo s odůvodněním správního rozhodnutí ve smyslu § 68 správního řádu, čímž by došlo nepřiměřenému k zatížení povinných osob činností, pro kterou nejsou uzpůsobeny ani určeny. K tomu, aby šlo o kvalifikovaný odhad ve smyslu judikatury ÚS, tedy postačí, aby se jednalo o odhad reálný, přičemž jeho „*reálnost*“ je dána naplněním dvou požadavků: 1) vymezením způsobu vyhledávání požadované informace, a za 2) popisem úkonů, které je při vyhledávání třeba učinit včetně určení časové dotace na takový úkon při zachování požadavku přiměřenosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

30. Při pohledu do obsahu shora uvedené výzvy má zdejší soud za to, že obě podmínky stanovené Ústavním soudem žalovaný splnil.
31. Za prvé přesvědčivě popsal limity fungování elektronického systému spisové služby, který neumožňuje automatické vyhledávání podle žalobkyní požadovaných proměnných (tj. konkrétního oprávněného ve spojení s povinným určeným podle věku), když je toliko možné strojově určit ty exekuční věci, v nichž je oprávněným žalobkyní označený subjekt, z čehož vyplývá nutnost manuálně prohledávat okruh potenciálně relevantních spisů (v nichž vystupuje požadovaný oprávněný) a u každého jednotlivého spisu zjišťovat fyzickou prověrkou, zda i povinný naplňuje žalobkyní požadované kritérium, tj. nezletilost. Zároveň žalovaný popsal, že u části starších spisů není počítačová evidence umožňující alespoň částečné ulehčení vyhledávacího procesu vůbec vedena. V tomto směru je nepřipadný odkaz žalobkyně na komentářovou literaturu (viz bod 3.7 žaloby), která uvádí, že „*mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací nemůže být odvozeno od komplikovanosti vnitřního systému, který povinný subjekt sám stanovil pro ukládání informací.*“ (zvýrazněno zdejším soudem)“ Je třeba si uvědomit, že elektronický systém spisové služby je všem okresním soudům centrálně vybrán a určen orgánem moci výkonné – ministerstvem spravedlnosti, proto jeho omezená funkcionalita či objektivně nedostatečné vyhledávací schopnosti nemohou být kladeny k tíži jednotlivým soudům, tj. v nyní projednávané věci žalovanému.
32. Žalovaný dále naplnil i druhý požadavek Ústavního soudu, když uvedl, jaké konkrétní úkony je třeba při zjišťování žalobkyní učinit (prohledat všechny shora popsané záznamy, resp. spisy) a stanovil konkrétní časovou dotaci pro tuto činnost ve výši 110 hodin, přičemž daná hodnota se opírá o přezkoumatelný výpočet - celkový počet potenciálně relevantních spisů násobený odhadovaným průměrným časem na prohledání jednoho spisu ve výši 5 minut. Z pohledu zdejšího soudu již dále nebylo nezbytné blíže odůvodňovat, proč byl žalovaným stanoven úsek odpovídající právě 5 minutám. Jak již bylo zdůrazněno shora, podstata činnosti žalovaného spočívá v provedení odhadu, tj., přibližného, nikoliv exaktního, určení skutečností, o které se opírá následný výpočet úhrady s cílem předejít šikaně žadatele o informaci – v nyní projednávané věci je přitom bez dalšího zřejmé, a to již z popisu činností, které žalovaný musí činit při vyhledání požadované informace, že tyto úkony si vyžádají určitý čas, určený zřejmě v minutách, který může být u jednotlivých spisů variabilní – u těch evidovaných elektronicky bude jistě kratší, zatímco u starších spisů existujících toliko v listinné podobě bude tento proces naopak výrazně časově náročnější (fyzické vyhledání spisu ve spisovně, případná manipulace s ním apod.). Odhad žalovaného o průměrné časové náročnosti na vyhledání jednoho spisu ve výši 5 minut se zdejšímu soudu proto nejeví jako nijak excesivní v tom směru, že by z něj bylo možné dovodit indicie o tom, že žalovaný cíleně odrazuje žalobkyni od snahy získat jí požadované informace nebo jí v tomto směru klade nedůvodné (šikanózní) překážky. Právě uvedené má ostatně oporu i v samotné výši úhrady činící v zásadě bagatelní částku (22.000 Kč), na rozdíl od případu posuzovaného Ústavním soudem, v němž bylo požadováno zaplacení částky více jak stokrát větší (25.827.649 Kč). Zároveň o (ne)zákonnosti postupu žalovaného bez dalšího nic nevypovídá postup žalobkyní označených jiných okresních soudů, neboť je třeba vzít v potaz, že soudy (na rozdíl třeba od hierarchicky organizovaných správních orgánů) vykonávají svou činnost v rozdílných podmínkách – a to zejména z hlediska své velikosti a tomu odpovídajícímu rozdílnému personálnímu zajištění toho konkrétního soudu, která pak ovlivňuje schopnost vyřizovat požadavky primárně nesouvisející s hlavní agendou soudu. Navíc i při odhlédnutí od právě

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

uvedeného platí, že i ty z okresních soudů, které žalobkyně v žalobě zmiňuje (viz bod 3.7 žaloby), určily časovou dotaci na jeden spis v zásadě srovnatelně jako žalovaný – v jednotkách minut, ani zde proto není patrný žádný exces vůči žalobkyni, který by odůvodňoval kasaci napadeného rozhodnutí.

33. Soud samozřejmě nemohl ve svých úvahách opomenout vyjádření žalovaného, resp. jeho doplnění, v němž žalovaný provedl nové vyčíslení nákladů na vyhledání požadované informace (v podrobnostech viz část IV. tohoto rozsudku, bod 15 a 16). Ani tento (neobvyklý) krok žalovaného, v němž se částečně ztotožnil s právními východisky žalobkyně, totiž podle mínění zdejšího soudu nemá vliv na zákonnost postupu žalovaného při vydání původní výzvy. Je třeba si totiž uvědomit, že rozsah nových úvah žalovaného obsahující mj. komplexní a precizní výpočty pro stanovení výše nákladů se vymykají rámci požadovanému Ústavním soudem v citovaném nálezu, neboť se již nejedná o (kvalifikovaný) odhad, ale o exaktní výpočet určité částky. Zdejší soud má přitom za to, že stanovení takového standardu pro výzvy povinných subjektů by mohlo vést k jejich zahlcení činnostmi, pro kterou nejsou primárně určeny, navíc by se takto drakonické požadavky rovněž mýjely s cílem vytyčeným Ústavním soudem spočívajícím v ochraně žadatelů před případnou zvlí povinných subjektů, resp. před jejich neochotou poskytovat informace.
34. Žalobu soud shledal nedůvodnou, proto je podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VIII.

Náklady řízení

35. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly, ani nepožadoval jejich náhradu, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 30. srpna 2023

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.